

чітку позицію педагога інтернатного закладу у вихованні статевої культури старшокласників і виступає дієвим засобом вирішення проблеми статево-рольового самовизначення вихованців.

В. І. Кириченко

МІЖСЕКТОРАЛЬНА ВЗАЄМОДІЯ У ПРОФІЛАКТИЦІ ДИТЯЧОЇ БЕЗДОГЛЯДНОСТІ В УМОВАХ ВЕЛИКОГО МІСТА

Європейська стратегія “Здоров’я і розвиток підлітків” зазначає, що домінантою сучасної парадигми формування здорового способу життя і профілактики ВІЛ/СНІДу в молодіжному середовищі є інтеграція сил, способів, ресурсів і можливостей державних установ, громадських організацій, Церкви й приватного сектору на всіх рівнях, або розгалужена міжсекторальна взаємодія. Останнім часом цей термін почав активно використовуватися у практиці превентивного виховання України. Для унеможливлення різночитань і непорозумінь та з метою виділення сутнісних характеристик явища міжсекторальної взаємодії в процесі профілактики дитячої бездоглядності, ми вирішили конкретизувати терміни, що використовуються науковцями при дослідженні проблеми. Такими є: “взаємодія”, “співпраця”, “соціальне партнерство”.

В українській мові термін взаємодія широко вживається для позначення узгодженості дій, взаємної підтримки. У Філософському енциклопедичному словнику взаємодія визначається, як “категорія, що відображає процес впливу об’єктів один на одного” [1, с. 190]. У словнику з соціальної педагогіки вона характеризується як “процес безпосередньої або опосередкованої дії об’єктів (суб’єктів) один на одного, що породжує їх взаємну обумовленість і зв’язок” [2, с. 79] і виступає як інтегруючий чинник, що сприяє утворенню структур. Взаємодія виражає характер і зміст відносин між суб’єктами профілактики, що розрізняються за виконуваними функціями.

Резюмуючи сутнісні характеристики міжсекторальної взаємодії можна скласти наступне тлумачення поняття стосовно нашої проблеми: міжсекторальна взаємодія у профілактиці дитячої бездоглядності – це особливий тип співпраці органів місцевого самоврядування, навчальних закладів, родин учнів, громадських організацій та бізнес-структур, узгоджений відповідно стратегії, напрямам і технологіям діяльності, часу, місцю проведення і спрямований на ефективне вирішення профілактично-виховних задач. Як видно, головною метою міжсекторальної взаємодії ми вбачаємо максимальне узгодження й ресурсне забезпечення реалізації спільних інтересів учасників процесу профілактики дитячої бездоглядності. Основний механізм досягнення її ефективності – особливий тип співпраці, або соціальне партнерство, яке вибудовується на довірчих началах, з абсолютним дотриманням інтересів суб’єктів профілактики і спирається на цивільний, сімейний, кримінальний кодекси України, меморандуми про спільну діяльність та інші підзаконні акти.

Деякі науковці зазначають, що термін “співпраця” недостатньою мірою відображає систему партнерських відносин у педагогічному процесі. Щоб

розкрити сутність і зміст поняття міжсекторальної взаємодії в профілактиці дитячої бездоглядності, ми повинні розглянути початкову категорію, якою є “партнерство”. Вивченням міжсекторального партнерства як феномену суспільного життя займаються філософи, політологи, психологи, педагоги, юристи, економісти. Останнє розуміння партнерства є найбільш важливим, таким, що дозволяє змінювати, проектувати, апробувати і встановлювати нові суспільно значущі функції системи освіти. При цьому в кожній ситуації міжсекторальної взаємодії різні розуміння соціального партнерства можуть бути представлені одночасно. У всіх вищеназваних джерелах наголошується, що роль міжсекторальної взаємодії завжди пов’язана з реалізацією певної програми співпраці між різними секторами суспільства, пошуком згоди і компромісу, синхронізацією виховних впливів у вирішенні складних соціальних та інших безпосередньо пов’язаних з ними відносин.

Ефективність будь-якої взаємодії підвищується в разі її нормативно-правового забезпечення. Відповідаючи на питання “Що є правовою основою міжсекторальної взаємодії?” експерти посилались на основоположні засади конвенції ООН про права людини, рекомендації Міжнародної організації праці, Укази президента України, Концепцію та Державну Програму подолання дитячої безпритульності та бездоглядності на 2006-2010 роки, затверджені Постановою Кабінету міністрів України 11 травня 2006р. за № 623. Спираючись на розроблені державою нормативно-правові основи для розвитку партнерства в профілактичній діяльності, необхідні для врахування особливості кожного навчального закладу, можна закласти у власні локальні акти чи договір або меморандум про спільну діяльність тощо. Таким чином, міжсекторальна взаємодія сьогодні – це принципова необхідність, оскільки очевидно, що успішніше здійснює профілактику дитячої бездоглядності той навчальний заклад, який відкритий для співпраці, швидше реагує на суспільні зміни й проблеми місцевої громади, шукає нові ресурси для вирішення проблем і руху вперед.

Література:

1. Философский энциклопедический словарь / Под ред. Г.В. Осипова. – М.: ИНФРА, 1998. – 488 с.
2. Соціальна педагогіка: підручник / За ред. А.Й. Капської. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 486 с.
3. Дитяча бездоглядність та безпритульність: історія, проблеми, пошуки: навч. посіб. / В. М. Оржеховська, В. Є. Виноградова-Бондаренко – К.: [б. в.] 2004. – 178 с.
4. Зверева І.Д. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю в Україні: теорія і практика: монографія/ Ірина Дмитрівна Зверева. – К.: Правда Ярославичів, 1998. – 393 с.
5. Життєва компетентність особистості: від теорії до практики: наук.-метод. посіб. / За заг.ред. І.Г.Єрмакова. – Запоріжжя, Центоріон, 2005. – 640 с.